

Verksamhetsberättelse 2022

Clownmedicin startade sin clownverksamhet hösten 1998, under namnet Glädjeverkstan, med clownbesök en förmiddag i veckan på barncanceravdelningen på Astrid Lindgrens Barnsjukhus (ALB). Sedan starten för 24 år sedan har verksamheten mångdubblats.

2022 har varit ett år där allt sakteliga återgick till det ”normala” efter ett par år av restriktioner på grund av pandemin. På våren rådde fortfarande en viss försiktighet, men under hösten hade vi i stort sett full verksamhet. Vi har varit verksamma på sjukhus, demensboenden och palliativa vårdavdelningar nästan som vanligt. Vi håller avstånd och använder munskydd vid nära patientkontakt. Vi veta att en covidsjuk patient är i stort sett smittfri efter fem dagar även om hen fortfarande har symptom. Vid några enstaka tillfällen har besöken ställts in helt på grund av att avdelningen haft en covid-sjuk patient som inte har gått att isolera på sitt rum. Vissa enheter är mer försiktiga än andra, som isolerar covidsjuka på rummet. Vi följer alltid personalens rutiner på avdelningen så att de ska känna sig lugna och säkra med att våra clowner är på besök. Vi är mycket stolta och glada över att vi, tack vare att personal och vårdgivare känner sig trygga med våra kunniga artister, lyckades nå ut och glädja så många.

Ni bidragsgivare har varit fantastiska! Tack vare er stabilitet under pandemin har vi kunnat behålla både vårdenheter och artister under en kritisk period. Efter pandemin har det funnits ett sug efter mer glädje och ett stort behov av aktiviteter som var anpassade till vårdboenden och sjukvård. De enheter som under pandemin bokat digitala besök var snabba på att boka livebesök under 2022. Vi möter 25000-30000 barn och vuxna varje år. Totalt gjorde vi 1095 clownpass under 2022 (samma siffra 2019 innan pandemin var 1243). Vi hade totalt 712 schemalagda besök på alla vårdavdelningar på Astrid Lindgrens Barnsjukhus i Solna och Huddinge varje vecka, året om. Förutom det hann vi med 48 hembesök med SABH och ASIH. Vi besökte palliativa enheter för barn vid 23 tillfällen och för vuxna vid 36 tillfällen. Vi besökte demenssjuka vid 214 tillfällen (varav en sommarturné på 6 besök med tre artister) och provade på att möta äldre med IF vid 24 tillfällen på våren. Utöver den ordinarie verksamheten fick vi ett utökat anslag för att möta Ukrainska flyktingfamiljer. Vi la in 16 extrapass i Solna och gjorde 18 besök på olika mötesplatser. Vi hann även med att starta upp en ny verksamhet i samarbete med Bufff: de fick totalt 4 besök under hösten.

Vi ser det som ett stort erkännande av att vår verksamhet verkligen behövs! Vi finns där för de sjuka barnen, deras syskon, övriga familj samt de inom äldreboenden och vi kommer att jobba för att kunna möta dem så länge behovet finns!

Tack för er tillit och ert tålamod och för att ni gjorde det möjligt.

Anne-Marie och Eva

Tack till: ♦Stiftelsen Astrid Lindgrens Barnsjukhus ♦Kulturnämnden i Region Stockholm ♦Barncancerfonden Stockholm Gotland ♦Stiftelsen Bertil Strömberg ♦Familjen Erling Perssons Stiftelse ♦ Statens kulturråd ♦ Konung Gustav V:s och Drottning Victorias ♦Frimurarestiftelse ♦ Gålöstiftelse ♦ Kronprinsessan Margaretas Stiftelse ♦Stiftelsen Frimurare Barnhuset i Stockholm ♦Timmermansorden ♦Åhlén-stiftelsen ♦Helge Ax:son Johnsons stiftelse ♦ Åke Wiberg stiftelse ♦Gustaf Söderbergs stiftelse ♦ Lars Hiertas minnesfond ♦ Kungliga Sällskapet Pro Patria ♦ Stiftelsen Olle Engkvist Byggmästare ♦ mfl.

Barnverksamheten

I vår barnverksamhet är vi dagsläget på Nya Karolinska/Astrid Lindgrens Barnsjukhus (ALB) i Solna sex dagar i veckan. Vi besöker ALB i Huddinge tre dagar i veckan. Under hösten 2022 återgick vi till ordinarie verksamhet på Lilla Erstagården Barnhospice med besök en kväll i veckan. ASIH och SABH har möjlighet att boka hembesök varje fredagseftermiddag. Så här ser schemat ut för barnverksamheten:

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG
för mid dag	Solna: P 12 barnonkologen	Solna: P 9 Infektion och hjärtsjuka	Solna: P 10 Neurologi + Hjärtmottagn P8	Solna: P 12 barnonkologen	Solna: AKUTDAG Vip-barn, Ecmo, Liva Biva Akuten	Solna: AKUTDAG P 12, P10, P 11
	Huddinge: Albatross K86	Solna: Q-hus	Huddinge: Albatross VIP-K86 K88 dagmottagn.	Huddinge: VIP-K86 Bava Akuten		
efte rmi dda g	Solna: P 11 invärtesmedicin	Solna: AKUTDAG Vip-barn, Ecmo Liva Biva Akuten	Solna: P10 Forts. Neurologi + Dagmottagn P6	Solna: AKUTDAG Vip-barn, Ecmo, Liva Biva Akuten	ASIH/SABH Hembesök	
	Huddinge: Bava Akuten	Lilla Erstagårdens Barnhospice	Solna: Ukraina extra			

Avdelningarna i Solna och i Huddinge

Så härligt det har varit att kunna besöka ALB i samma utsträckning som tidigare. Vi jobbar alltid två och två, oftast både förmiddagspasset och eftermiddagspasset. Till de allra yngsta går vi en och en då det kan bli för mycket med två clowner. När vi får tid över så går vi till akuten utöver de schemalagda tiderna.

Postpandemins olika insikter

Osäkerheten var till en början stor om vilka barn vi kunde besöka och hur stor smittorisken var. Sjukhuset anordnade en hygienutbildning för anställda på PRC (Pedagogiskt resurscentrum) och sedan dess har rutinerna har blivit tydligare och enklare att följa. Vi höll avstånd så att barnen kunde se hur vi såg ut och se vår mimik. Vid nära patientkontakt satte vi på oss munskydd med clownnäsor så att det var en tydlig skillnad mellan och oss personalen.

Vårdpersonalen var glada över att clownerna äntligen var tillbaka. En sjuksköterska sa: "Det blev så stelt och vårdinriktat när ni inte var här. Leken och glädjen försvann". En av fysioterapeuterna konstaterade att det märktes att clownerna var tillbaka. "barnen är mycket mer mobiliserade". Artisterna skapade en ny rutin när barnet inte var på rummet. Tidigare lämnades endast en ballongfigur och ett vykort som ett bevis på att clownerna kommit på besök. En lärdom från pandemin var att de personliga hälsningarna var viktiga så det blev en ny rutin att lägga till en personlig hälsning. I en studie beskrev föräldrarna betydelsen av hälsningarna: "De går ju inte bara förbi något rum utan då lämnar de en lapp eller ett ballongdjur eller vad dom helst, att det bor ett barn i det rummet och aldrig att man behöver känna att man missar dem på det viset" (sic)

Vip-barnen

Både på sjukhuset i Solna och i Huddinge finns det barn som har mycket långa behandlingar. Det kan innebära att de är inskrivna på sjukhuset i flera veckor upp till flera månader. De är ibland så sjuka eller infektionskänsliga att de inte orkar eller får lämna sina rum. När vi ser att det lutar åt att ett barn kommer att vara inskriven länge frågar vi både föräldrar och personal om det skulle vara bra för barnet med clownbesök flera gånger i veckan. Barnet får då ett par kompisar som kommer och knackar på flera gånger i veckan.

Flicka 2 år. Lillebror på några veckor ligger på BIVA med RS. Storasyster "bor" i stort sett i anhörigrummet med barnvakter och föräldrar som inte vill lämna sjukhuset. Vi träffar henne ofta. På julafton träffar hon tomten: Mamma sa efteråt: Så fin julklapp hon fick av Tomten. Vi hade ingen tanke på att köpa julklappar. Allt var kris här. Det blev så bra när ni kom!"

Pojke 7 år. Låg flera månader på onkologen. Han var ofta morgontrött så vi knackade på flera gånger per dag vissa dagar för att se om han var vaken och pigg på ett besök. Trots att han inte kunde svenska hittade vi på mycket skoj med honom. Ibland styrde han oss med fjärrkontrollen, ibland gick vi loss med ballongsvärdfäktning men andra dagar orkade han inget alls.

Barnhospice

2010 fick vi en förfrågan om vi ville besöka det nyöppnade Lilla Erstagårdens Barnhospice (Lilla E). Till en början bokades clownerna efter behov, med sedan 2012 besöker clownerna barnhospicet varje vecka då behovet växte i och med att fler barn bodde där. Besöken är upplagda så att endast en clown kommer till verksamheten. Det är i genomsnitt ca 5 barn per tillfälle. Sedan våren 2013 bekostar Erstastiftelsen clownbesöken.

Ersta Diakoni väntade längre med att öppna upp sina avdelningar för besökare. Under våren gjorde vi några enstaka akuta besök under strikta smittfria förhållanden. När värmen kom bokade vi in några subventionerade utomhusbesök. Alla barnen kunde inte gå ut och risken var hög att besöket eventuellt inte kunde bli av. Tack vare krisstödet från Statens kulturråd kunde vi erbjuda Lilla E kraftigt subventionerade besök under hösten när Ersta öppnade för utomstående besökare. Det gjorde att Lilla E vågade schemalägga clownbesöken en gång i veckan trots den höga risken att behöva ställa in om smittorisken skulle bli för stor. Den möjligheten Det var kära och efterlängtrade möten!

Hembesök

Vi besöker barn som varit inskrivna på SABH (Sjukhusansluten Avancerad Barnsjukvård i Hemmet) eller hos familjer med en nära anhörig som är inskrivna på ASIH. Bokningarna för ASIH sker på vår digitala plattform Timecenter. Även under pandemin ville många familjer boka hembesök av clownerna. De genomfördes förstås coronasäkra med visir och avstånd. Tack vare vår älskade clownbil har vi möjlighet att flytta till alla delar av Stockholm.

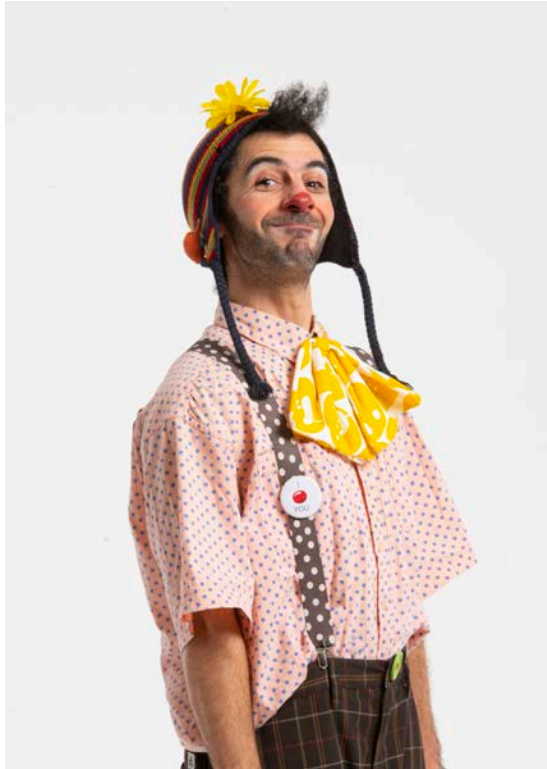
SABH: Vi ringer i början av veckan, om ingen familj är bokad på Timecenter, för att höra om de har ett barn som de tycker behöver ett clownbesök. Det kan vara barn som är isolerade i hemmet pga hög infektionsrisk, som är mycket svagt, beroende av en vårdapparat eller av någon annan anledning inte får den stimulans det behöver. Vi åker även hem till barn som vårdas palliativt och inte möjlighet att träffa sina kompisar. Ofta träffar vi även syskon som har det tufft pga den svåra situation som familjen befinner sig i. Vid de fall då vi bedömer att det behövs, till exempel då det finns syskon med egna behov hemma, åker vi i par.

ASIH och barn som anhöriga

Med stöd av Allmänna Arvsfonden tog vi under 2017-2019 fram en metod för att samarbeta med ASIH med besök hos familjer, med minst ett barn upp till 12 år, där en nära anhöriga vårdas palliativt i hemmet. Två clownerna har åkt själva eller följt med personal hem till familjerna och underhållit och skojat med alla under en knapp timme. Clownbesöken i hemmen har varit mycket uppskattade. Personal som följt med på besöken har varit mycket positiva till clownernas förmåga att nå familjerna. Alla familjer som fått besök har blivit ombudda att besvara en enkät. De enkäter som besvarats har varit 100% positiva. Några kommentarer från familjer som fått hembesöken: *"Att bli uppsökt av underhållning när man själv inte kan ta sig i väg för gemensamma upplevelser. Att få skratta. Att alla var delaktiga. Att få glömma sjukdomen och ha fokus på något annat."* *"Glädjen, leklusten! Mitt barnbarns ögon lyste av skratt!"* *"Att få in glädje i det svåra"*

I projektet har även ingått att anordna ett clowncafé en gång i halvåret. Det var mycket uppskattat. Alla närvarande familjer ville gärna få en inbjudan till nästa träff. Ursprungsplanen med en caféträff per termin dubblade vi när vi förstod att 6 månader är en mycket lång tid för ett litet barn

De ASIH-enheter som känner till vår verksamhet har fortsatt att boka besök och vi har haft många fina hembesök. Alla besöken avslutas med att barnen får ett kort på clownerna som minne och alla får varsin clownnäsa. Sen tar vi ett familjefoto så att det ska finnas lite bilder kvar som minne. Det är en viktig del av besöket. Tanken är att det ska göra det lättare att komma ihåg de positiva stunderna när

den sjuka föräldern dött.

Utdrag ur minnesanteckningar: Långt möte på ca 1 timme. Kändes som de verkligen behövde det. Yngsta barnet sååå taggad och mötte oss redan på vägen utanför. Båda föräldrarna så glada och redo för knas. Gajans försökte rocka rockring med hjälp av en förälder. Boel kunde sedan göra alla trix utan hjälp. Barnen balanserade ballonger som blev svärd och stort "fäktningsskrik" utbröt där alla var med. Våldigt kul. Vi avslutade med familjefoto.

Tyvärr har pandemin gjort att vi inte haft någon möjlighet att expandera och bjuda in fler ASIH-enheter i projektet. Dessutom caféverksamheten ställts in helt på grund av den stora smittrisen under pandemin. Så familjerna har inte haft någon möjlighet att träffa andra familjer i samma situation. Istället har clownerna gjort hembesök hos några familjer där den sjuka föräldern dött. Det blir inte riktigt samma sak då barnen istället påminns om "förra gången när föräldern var med" och de inte får känna att de inte är ensamma. Vi ser därför ett behov av en "nystart".

Bufff

Bufff är en organisation som stöttar barn som har en förälder, syskon eller annan nära anhörig som är frihetsberövad. Efter att ha läst en artikel om Bufffs verksamhet 2021, där några barn intervjuades, såg vi en slående likhet med dessa barns upplevelse av sin situation och barn som har en förälder som vårdas palliativt. Vi funderade på om vi med vår erfarenhet från vår ASIH-verksamhet kunde stötta dessa barnfamiljer. Vi tog kontakt med Bufff för att höra om de skulle vara intresserade av ett samarbete i någon form. Det blev väldigt intresserade men eftersom deras verksamhet ligger utanför vårt verksamhetsområde (sjukvården) bad vi om en utbildningsdag med dem så att vi till fullo skulle förstå barnens och familjernas situation. Efter utbildningsdagen bokade vi på försök några besök under hösten på deras öppethus-kvällar. Målgruppen var familjer med barn under 12 år. Besöken gick över förväntan och vi fick väldigt fin feedback:

"Alla är så positiva. Både barn, föräldrar och personal. De andra dagarna när vi har öppet hus och ni inte är bokade frågar barnen varje gång det ringer på dörren: Är det clownerna som kommer? Det känns som om ni fattar gruppen. Barnen lyser upp på ett sätt som vi inte sett förut. Det är värdefullt för barnen att få uppleva detta tillsammans med sina föräldrar. En del barn har inte en så bra relation med sina föräldrar så dessa möten är viktiga."

Planen är se om det går att utveckla projektet från gruppträffar på öppet-hus till att även innefatta hembesök som bokas på samma sätt som i ASIH-verksamheten. Vår förhoppning är att detta ska bli en bestående del i vår verksamhet.

Flyktingfamiljer från Ukraina

Kulturförvaltningen i Region Stockholm kontaktade oss för att höra om vi hade möjlighet att under hösten specialsy ett program för barnfamiljer som flytt kriget i Ukraina. I och med att kriget i Ukraina fortsatte visste ingen hur situationen såg ut för dessa familjer när det kom eller hur många som skulle komma. Vi såg genast två möjligheter.

På ALB i Solna hade vi redan stött på flera barnfamiljer från Ukraina. De låg utspridda på olika avdelningar eller så mötte vi dem på dagmottagningar. Lekterapin anställde en person som skulle ha

koll på var barnfamiljerna låg och som skulle kontakta oss. Vi fick kontakt med en mottagning för ukrainska flyktingar som även tog emot barnfamiljer. Mottagningen låg en bit bort och det var inte alltid familjerna kom på den avtalade tiden. Det var mycket slöseri med vår tid att åka dit och vända utan att ha träffat någon och gjorde att vår ordinarie verksamhet blev lidande. Vi insåg att vi behövde hitta en flexibel form om vi skulle ha möjlighet att söka upp de familjer som kom till sjukhuset. Vi skapade en rutin där vi ringde mottagningen på morgonen och fick rapport om vilka familjer som eventuellt skulle komma den dagen. Sen ringde mottagningen till artisterna om familjen dök upp och en av dem gav sig snabbt iväg på en sparkcykel för att träffa familjen. Det blev många glada och oväntade möten där vi försökte kommunicera trots språkförbistringen. De avdelningar eller mottagningar vi inte hann med när vi åkte iväg kunde vi hitta tid för på det schemalagda ukrainasset.

Vi identifierade även olika mötesplatser för ukrainska flyktingfamiljer i Stockholm utanför sjukhusmiljön. Svårigheten förstod vi bestod av att inte alla pratade engelska och att det inte fanns någon lätt sätt att organisera träffar för barnfamiljerna. Av en ren slump hade vi bokat in en lunch med en rysktalande artist från Lettland, Ivita Goldberga-Milione och en skådespelerska som flytt från Ukraina, Katherina Kisten. Vi passade att diskutera olika möjliga samarbeten med dem och hur vi skulle kunna nå ut till barnfamiljerna, främst mammor och barn. Tillsammans hittade vi en form som visade sig fungera över förväntan.

Besöket skulle inledas med Ivita och Katherina som hälsade alla välkomna på ryska och ukrainska. De gjorde några roliga nummer om hur det var att bo i Sverige. Efter dem kom clownerna in och showade. Hela evenemanget slutade med att artisterna gick runt och hade individuella möten med barnen och mammorna och fotograferades tillsammans med dem. Vi startade upp med några schemalagda besök på mötesplatser som anordnades via olika kyrkliga organisationer. Katherina

informerade i olika grupper i sociala medier om träffarna och drog till oss den publik vill ville möta. Allteftersom ryktet spred sig fick vi fler och fler bokningar. Efteråt bad vi Katherina och Ivita be mammorna om feedback:

“they are very grateful and happy that we are giving them and their children a chance to smile and be happy during this difficult time. It is very important and nice for them that they and their children receive such (emotionally uplifting) support, not just practical help.”

Seniorverksamheten

Vår seniorverksamhet tog sin avstamp hösten 2012. Sedan dess besöker vi äldre med demenssjukdomar på olika vård- och omsorgsboenden samt en utredningsavdelning. Det startade som ett treårsprojekt finansierat av Allmänna Arvsfonden. Clownmedicin (då Glädjeverkstan) initierade samtidigt ett nationellt projekt där clownerna besöker äldre med demenssjukdom i fem städer, med stöd av Postkod Lotteriet och Solstickan.

Det har varit mycket uppskattat och majoriteten av boendena har fortsatt att boka in besök av clownerna. Arbetet med demenssjuka ledde i sin tur till en fråga från Ersta vuxenhospice om vi på försök kunde komma och göra några clownbesök under hösten 2014. Försöken slog mycket väl ut och vi har fortsatt med besök varannan vecka sedan dess. Under 2016 började vi även besöka vuxna cancerpatienter på Radiumhemmet som numera ligger i NKS och heter Tema Cancer. Sedan 2016 besöker vi flera palliativa vårdavdelningar och sedan 2017 även Dalens geriatriska avdelningar. 2020

ställdes all verksamhet om till utomhusbesök och vi tog under hösten fram en metod om att besöka demenssjuka på äldreboenden digitalt.

Demensboenden

Under början av året vågade flera boende boka artisterna live. Det var efterlängtade besök. Clownerna höll avstånd och hade munskydd med näsa beredda för att kunna komma nära.

Täby kommun valde att fortsätta med de digitala besöken under våren eftersom de upplevde att de digitala besöken fungerade så bra. I juni vågade de släppa in clownerna till de äldre igen. Det blev många glad och kära återseenden. *"Ni anpassar er så bra efter de äldre och märker om de inte hänger med. De orkar stanna kvar trots oro i kroppen."*

Det är härligt att vara tillbaka. Även om de digitala mötena fungerade väldigt bra så är det en stor skillnad mot att möta någon live. Då har vi möjlighet att fånga upp även de som inte längre klarar av att se på en skärm.

När sommaren närmade sig fick vi frågan Stockholm Stads Kulturförvaltning om vi kunde erbjuda utomhusbesök och göra en Kulturturné. Några boenden hade ännu inte vågat boka clownbesök inomhus så detta blev ett bra komplement till den verksamhet vi erbjuder. Tre av våra artister bokades på alla besöken och denna gång fick vi även betald tid för att repetera, så de kunde utveckla dansnummer och framförandet av låtar. Showen varvades med sång, dans och visuella nummer med dialog med publiken. Materialet var utformat så att de kunde agera interaktivt med publiken, så arbetssättet närmade sig den arbetsmodell vi brukar arbeta ifrån i form av möten snarare än renodlat uppträdande.

Hospice och Palliativa vårdavdelningar, Tema Cancer och Geriatrik

Under början av året stängde alla palliativa vårdavdelningar för besökare så inga livebesök bokades. Ersta hospice fortsatte med de digitala besöken. När värmen kom och smittspridningen minskade vågade de återigen öppna för besök utifrån. Vi kunde, tack vare krisstödet från Statens kulturråd, erbjuda kraftigt subventionerade besök så att de palliativa avdelningarna skulle våga att boka artisterna regelbundet trots risken att behöva stänga om smittspridningen skulle öka igen. Under hösten hade vi åter kommit tillbaka till alla palliativa avdelningar som vi besökte innan pandemin.

Tyvärr har minskade anslag gjort att vi inte kunnat komma tillbaka till Tema Cancer eller till de Geriatriska avdelningar vi arbetat på tidigare.

Funk

Täby kommun såg en målgrupp som blev väldigt isolerade under pandemin. Det var äldre med Intellectuell funktionsnedsättning (IF) som gått i pension och inte längre hade rätt till daglig verksamhet att åka till. Deras föräldrar levde inte längre och hade ofta få nära anhöriga. Eftersom de digitala mötena med de demenssjuka slagit så väl ut ville ansvariga i Täby även pröva digitala möten med denna målgrupp. De digitala besöken varvades vartefter med livebesök utomhus och senare även

inomhus. Försöket slog mycket väl ut och betydde mycket för att minska isoleringen för dessa äldre med IF. När smittspridningen minskade avslutades projektet med Täby tillfälligt, med planen är att ta upp det igen i framtiden.

Övrig verksamhet

Styrelsen Ordförande

Eva Riepe

Vice ordförande

Anne-Marie Möller

Kassör

Åsa Petterson

Ledamot

Elisabeth Wisén

Vice VD Afa försäkringar

Frida Markman

Föräldrarepresentant

Stefan Lundberg

Överläkare Smärteamet ALB

Suppleant

Lena Nilsen

Artist

Adjungerad

artistrepresentant

Niklas Lindgren

Artist

Administration

Verksamhetsledare/konstnärlig ledare

Anne-Marie Möller

Eva Riepe

Insamlingsansvarig

Catrin Rolf

Ekonomiansvarig

Åsa Petterson

Artister

Anna Dahlkvist

Anna-Lena Efverman

Anne-Marie Möller

Baha Swidan

David Carmel

Eva Riepe

Johnny Andersson

Karin Bergstrand

Karin Svensson

Karl Granberg

Lena Nilsen

Niklas Lindgren

Otto Milde

Trevor Lewis

Ylva Magnusson

Administration

Även detta år har påverkats av svallningarna från pandemin. På kontoret har vi arbetat hårt med omvärldsanalyser och strategier för att få in de anslag som behövs för att bedriva den kvalitativa verksamhet vi eftersträvar. Det har varit mycket svårare sedan pandemin. Väl värt att nämna är det arbete som Catrin och Åsa på kontoret lade ner för att få ekonomin att bära under pandemin. De arbetade hårt med att hitta ideer och lösningar för att klara vår ekonomi när så mycket stannade upp. Genom krisstödet från Statens kulturråd har vi kunnat erbjuda kraftigt subventionerade besök till äldreboende och palliativa vårdavdelningar. Utan det stödet hade vi haft ett betydligt tunnare utbud och färre jobb att erbjuda våra artister.

Mycket kraft har även ägnats åt att formulera och arbeta fram en ansökan om ett treårsanslag från Allmänna Arvsfonden för att ta fram en metod för att möta den mycket "spretiga" gruppen äldre med IF, intellektuell funktionsnedsättning, i dels digitala möten dels livemöten. Under hösten fick vi vår ansökan beviljad! Hurra! Projektet startar upp med besök i januari 2023.

Inför våra medarbetarsamtal har verksamhetsledarna arbetat med de nyckelkriterier och nivåer som togs fram under utbildningsdag 2 *verksamhetsmål och riktlinjer* under 2021. De fyra nyckelkriterier som arbetats fram tillsammans med artistgruppen är målgruppsförståelse, konstnärliga parametrar, verksamhetsförståelse samt kommunikation/samarbete. Tack vare ett generöst erbjudande från AFA fick verksamhetsledarna några tillfällen tillsammans med Annika Strömsten, organisationskonsult på AFA, för att kunna ta fram ett underlag för medarbetarsamtalen utifrån det arbete som gjorts med nyckelkriterierna 2021. Medarbetarsamtalen genomförs i januari/februari 2023.

Styrelsen

Clownmedicin är en ideell förening som bildades 1998 under namnet Glädjeverkstan. Då var vi bara tre clowner som besökte ett par avdelningar på Astrid Lindgrens Barnsjukhus i Solna. Sedan dess har verksamheten vuxit. Vi har i dag flera anställda både på kontoret och totalt 15 artister som är med i föreningen. För några år sedan förändrade vi strukturen på styrelsen och tog in styrelsemedlemmar med olika kompetenser skild från våra egna kunskaper. Styrelsen är ett viktigt som bollplank och har varit rådgivande vid olika situationer som har uppstått. Styrelsen har även varit till ovärderlig hjälp och stöttat med vidareutbildningar

Artistgruppen

I dagsläget är vi 15 artister som jobbar för Clownmedicin varav två är vikarier. Kompetensen i gruppen är mycket stor i dag och vi får ofta beröm för hur duktiga artisterna är såväl konstnärligt som i att fånga upp det väsentliga i våra möten med barn och gamla. Flera har arbetat med oss i över 15 år och senaste rekryteringar av fasta artister skedde 2012 i samband med nystart av seniorprojektet. Vi har varit mycket noga med hur vi har slussat in artisterna när de har kommit som nya. De har först fått gå bredvid civilt för att sedan jobba tillsammans med någon av de mer erfarna clownerna under en längre period. De har snabbt kommit in i verksamheten och det har varit fantastiskt för allas kreativitet att få in nya friska idéer. Eftersom alla artister även frilansar och gör egna föreställningar så är de under perioder uppbokade på andra jobb. Vi uppmanar våra artister att även jobba med andra projekt för att de ska kunna få inspiration och orka med arbetet med svårt sjuka barn och vuxna. För att fortsätta med att kunna erbjuda denna frihet rekryterade vi 2018 två duktiga vikarieclowner som kunde hoppa in mycket på barnsidan under hösten.

När det blev fler jobb att erbjuda under 2022 kunde vi arbeta för att våra två duktiga vikarierna skulle bli en del permanent del av den erfarna artistgruppen. Att bli en av de erfarna artisterna innebär att man får samma arvode som alla andra när man har samlat på sig erfarenhet från jobbet och nått en viss kunskapsnivå. Som vikarie arbetar man aldrig solo utan man har alltid en erfaren kollega med sig.

Utbildningsdagar

Det är viktigt för oss att våra artister ska orka med och klara av att hålla en hög nivå på arbetet i våra möten med sjuka barn, vuxna samt deras familjer. Där ingår att värna om den konstnärliga utvecklingen i gruppen. Vi anordnar artistiska workshops och har regelbunden handledning där vi tar upp svårigheter i möten och sorgearbete men även hur samarbetet i gruppen fungerar och kan utvecklas. Vi behöver även ta till oss råd och kunskaper om hur vi bäst hanterar våra möten på sjukhusen.

För att utveckla kvalitén i vårt arbete och stärka dem i deras möten med de olika målgrupperna bokade vi därför in tre utbildningsdagar under våren 2022.

Utbildningsdag 1 bokades till vecka 37. Inför uppstarten med att möta flyktingfamiljer från Ukraina fick vi en heldagsföreläsning av Somaya Gahnem från Bris om barns trauma från krigsdrabbade områden.

Utbildningsdag 2 bokades vecka 37. Inför uppstarten med samarbetet med Bufff hade vi en heldag i deras lokaler där personalen föreläste om barn och ungdom med föräldrar/familjemedlem i fängelse.

PRC

Alla verksamheter inom Pedagogisk Resurscentrum har en gemensam utbildningsdag. Här har clowner, lekterapeuter, musikterapeuter, bibliotekariéer, skollärarna och Pysselbyrån tillfälle att mötas och utbyta erfarenheter. Föreläsningar anordnas av PRC. I maj 2022 kunde vi äntligen samlas för

första gången sedan pandemin. Vi fick två intressanta föreläsningar under förmiddagen om hjärnskakning och dess effekter på hjärnan och om kriminaliteten i förorten och hur den förändrats.

HCIM (Healthcare Clowning International Meeting) i Den Haag

Den inställda internationella clownferensen 2021 kunde äntligen genomföras i april 2022. CliniClown i Holland var värdar och erbjöd på workshops, föreläsningar och underhållning i tre dagar. Clownmedicin betalade kursavgiften. 11 av våra artister sökte och fick ett resestipendium från Konstnärsnämnden för detta ändamål. Inklusive administrationen var vi totalt 13 personer som kunde åka ner. Det blev en fantastiskt resa med mycket utbyte både konstnärligt och kunskapsmässigt. Verksamhetsledarna höll i varsin föreläsning: Om palliativ vård och hembesök, här är vi pionjärer och den första grupp att starta upp med denna typ av verksamhet. Och om vår nya målgrupp äldre med IF, digitala samt livemöten, samt om hur vi tänker kring deras situation och behov. Även här är vi pionjärer.

EFHCO

Under flera år har vi deltagit i konferenser och träffar arrangerade av European Federation of Healthcare Clown Organizations. Syftet är att utbyta erfarenheter, sprida best practice och få gemensam tillgång till det forskningsarkiv som organisationen har byggt upp. Clownmedicin var provmedlemmar, Associate members under 2018-19. Vi har haft fint stöd av de konstnärliga ledarna i de olika clownorganisationerna i Europa och delat erfarenheter och idéer. Tanken var att vi skulle övergått till att bli fullvärdiga medlemmar redan 2020 men covid kom emellan. Under årsmötet i Lissabon 2022 röstade EFHCOs medlemmar äntligen in oss som fullvärdiga medlemmar i EFHCO. Vid samma möte röstades Eva Riepe in i EFHCOs styrelse i egenskap av konstnärligt ledare.

Nätverket Sveriges sjukhusclowner

Verksamhetsledarna från de olika clowngrupperna träffas vid två tillfällen per år för att dels hitta ramen kring en intresseorganisation och dels för att hitta former för att hjälpa och stötta varandra. Intresseorganisationen har tagit fram en definition av sjukhusclownen och även tittat på vad sjukhusclownens arbetsuppgift är. Nu har frågan lyfts om vi ska fortsätta använda begreppet sjukhusclowner eller om vi ska göra som våra europeiska kollegor och använda ett annat begrepp motsvarande "healthcare clowns"

Under 2020 tog vi upp frågan med Östergötlands sjukhusclowner om den clown-app som de har byggt upp. Villkoret för deras anslag var att fler grupper skulle få ta del av appen och göra den till "sin". Under 2022 har arbetet med appen fortgått och den lanseras 2023.

Föreläsningar

Vi blev återigen inbjudan att föreläsa för *AT-läkarna på deras årliga konferens i Norra latins lokaler*. Vi åkte till Norra Latin och berättade om Clownmedicins verksamhet och hur artisterna arbetar med barnen på avdelningarna. Lite

feedback från åhörarna: *"Kul att få en inblick i något jag inte kunde något alls om. Drivna och intresserade föreläsare" "Otroligt att få ta del av så viktig verksamhet! Engagerade och trevliga föreläsare. Får mig att vilja byta yrke"*

Studie

Under våren gjordes en studie på Clownmedicins verksamheten i Solna och en annan clowngrupp baserad i Stockholm. Studien initierades av Kompetenscentrum för kultur och hälsa under Kulturförvaltningen Region Stockholm. De tog hjälp av två psykologistudenter som i sitt

examensarbete skulle göra intervjuer med familjer som mött clownerna under sjukhusvistelsen. Studien begränsades av pandemin och efter slutexaminationen valde studenterna att inte publicera studien. Både kulturförvaltningen och vi clowngrupper har fått ta del av studien. Resultatet av studien är mycket positiv för clownverksamheterna:

”En majoritet av deltagarna förklarade att clownernas besök fyllde en väsentlig funktion, att distrahera en från tankar kring sjukdom, både för vårdnadshavaren och barnet /.../ distraktionen hade en positiv inverkan på barnets, syskonets samt föräldrarnas mående. /.../ clownernas närvaro bidrog med framför allt emotionellt stöd för barnet som för föräldern.”

Media

Även 2022 blev ett ovanligt lugnt och tyst år.

Sociala medier

Hemsidan: Ni har väl varit inne på vår fina hemsida www.clownmedicin.se? Den finns till tack vare en förälder till ett barn som mött oss clowner på sjukhuset. Som tack för att vi betydde så mycket för hennes barn hjälpte hon oss med denna fina hemsida. Den uppdateras regelbundet med information om våra nya projekt. Under 2021 började vi planera inför att skapa en ny hemsida. Tyvärr räckte inte tiden inte riktigt till så vi satsar på att skapa denna sida under 2023.

Facebook – med närmare 13 000 följare! Som komplement till hemsidan har vi även en Facebooksida. Här publicerar vi nyheter om vår verksamhet. Vi får så fin respons! Många familjer som vi träffat ofta har själva lagt upp bilder och kommenterat vår verksamhet. Den har utvecklats till ett forum där barnens föräldrar och andra följare uttrycker sin glädje över våra besök. Vi uppdaterar sidan ett par gånger i veckan med bilder på clowner, personal och teckningar från barnen. Av etiska skäl lägger vi aldrig ut bilder på barnen som vi möter på sjukhusen. De bilder på barn som finns har föräldrarna själva lagt upp eller så är det bilder som vi har tagit med ”inlånade barn” vid speciell fotohelg. Läs och gläds åt de fina gensvaren! www.facebook.com/clownmedicin

Instagram: Här lägger vi upp bilder och nyheter. Vår kunskap om Instagram sätts ideligen på prov men vi försöker hänga med så gott vi kan även om vi inte helt har lärt oss mediet eller ännu ej fått lika stort gensvar som på Facebook. Vi jobbar på en ändring där.

YouTube: Eftersom våra artister var så produktiva under våren och skapade korta roliga små filmer de stunder de inte hade online-möten med barnen, har vi nu en stor mängd filmer. De flesta låg tidigare på Facebook, men vi ville samla dem och göra dem mer tillgängliga för barnen. De är ofta flitiga besökare på just Youtube, därför skapade vi en YouTubekanal där man lätt kan nå dem. Vi fortsätter givetvis göra filmer när tillfälle ges.

Linked in: Sakta men säkert bygger vi upp en plattform på Linked in för att sprida information om vår verksamhet och inspirera andra att göra gott.

